

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **R. T.**, zast. Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 797/3, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2012, č. j. KUOK 68681/2012, sp. zn. KÚOK/51484/2012/ODSH-SD/7471, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 31. 10. 2013, č. j. 76 A 26/2012 - 15,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 31. 10. 2013, č. j. 76 A 26/2012 - 15, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru agendy řidičů a motorových vozidel, oddělení přestupků v dopravě (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 4. 2012, sp. zn. S-SMOL/021014/2012/OARMV, č. j. SMOL/063694/2012/OARMV/PD/Kas a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným, ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000, o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) a byly mu podle ustanovení § 125c odst. 4 písm. d) a odst. 5 zákona o silničním provozu, s přihlédnutím k § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), uloženy sankce, a to pokuta ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Stěžovatel dne 17. 1. 2012 v době kolem 14:20 hodin na pozemní komunikaci v obci Olomouc na ulici Týnecká, ve směru jízdy na ulici Přerovskou, řídil osobní motorové vozidlo

tovární značky Škoda Fabia, VIN: TMBBH25J0A3128592, na kterém byly umístěny vývozní tabulky poznávací značky státu Itálie PI 04171 s omezenou dobou platnosti do 12. 10. 2010. Užil tedy k jízdě motorové vozidlo, aniž by bylo zaregistrováno v registru silničních vozidel v České republice a bylo tak opatřeno platnou registrační značkou, která by byla vozidlu přidělena.

[3] Ve věci není sporu o tom, že stěžovatel v danou dobu řídil uvedené motorové vozidlo (viz bod [2] tohoto rozsudku), a není sporu ani o tom, že na vozidle byla umístěna registrační značka státu Itálie, jejíž platnost skončila dne 12. 10. 2010. Sporné je, zda užití takové cizozemské registrační značky s omezenou platností, která marně uplynula, je možné považovat za jízdu bez registrační značky ve smyslu ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o silničním provozu, jak bylo vyhodnoceno správními orgány. Stěžovatel se naopak domnívá, že právní kvalifikace jeho přestupku není správná. Svůj závěr opírá jednak o jazykový výklad zákonného ustanovení, dle kterého byl postižen, a dále zejména o výklad teleologický. Dle důvodové zprávy k zákonu č. 215/2007, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 215/2007 Sb.“), je smyslem této právní úpravy postihnout řidiče, kteří se odstraněním registrační značky nebo použitím jiné registrační značky snaží vyhnout identifikaci vozidla. Identifikace jeho vozidla s cizozemskou registrační značkou, jejíž platnost sice již pominula, ale která byla řádně k vozidlu přidělena, je dle jeho názoru možná, stejně jako u jakéhokoli jiného vozidla s cizozemskou registrační značkou. Pokud by tedy měl být stěžovatel postižen, pak za spáchání přestupku uvedeného v zákoně č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích“), když úmyslem zákonodárce bylo dle textu výše uvedené důvodové zprávy postihnout provozování neregistrovaného vozidla právě tímto zákonem, nikoli duplicitně zákonem o přestupcích (případně zákonem o silničním provozu, kam byly následně přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu přesunuty).

[4] Krajský soud však dovodil, že výklad, který nabídl stěžovatel, nemá oporu v platném právu ani k němu nelze dospět žádnou z výkladových metod. Úmyslem zákonodárce bylo zavedením skutkové podstaty přestupku, jehož se stěžovatel dopustil, sankcionovat ty řidiče, kteří ve snaze vyhnout se postihu za spáchaný přestupek znemožňují nebo podstatně ztěžují identifikaci svého vozidla. Dle soudu je identifikací třeba rozumět identifikaci řádnou registrační značkou, nikoli převozní značkou.

[5] Uvedl dále, že stěžovatel provozoval na území České republiky po dobu 15 měsíců motorové vozidlo, které nepřihlásil k registraci u příslušného orgánu obce s rozšířenou působností. Lhůta od započetí provozu byla velmi dlouhá a stěžovatel neuvedl žádný důvod, který by mu v přihlášení vozidla bránil.

[6] Krajský soud vyšel z předpokladu, že každý řidič má znát své povinnosti a zachovat potřebnou míru opatrnosti. Vzhledem k tomu, že má stěžovatel řidičské oprávnění již od roku 1995, mohl si všimnout, že registrační značka na jeho autě je jiná, než obvykle mívají automobily v České republice. K tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které „neznalost zákona neomlouvá“.

[7] Závěrem uvedl, že správní orgány ve věci nepřekročily meze správního uvážení, svůj postup řádně a vyčerpávajícím způsobem odůvodnily, své úvahy dostatečně popsaly, postupovaly v souladu se zásadami správního řízení a přijaté závěry byly přiměřené. Správní orgány užily

správní uvážení (o zvolení procesních úkonů, včetně volby důkazů i právní interpretace) v souladu se zákonem, včetně zásad správního řízení i obecně uznávaných právních zásad, včetně ústavních a těch, které vyplývají z právní teorie i evropského a mezinárodního práva.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uplatňuje námitky, jež podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[9] Stěžovatel předně uvádí, že pro řízení před krajským soudem byl řádně zastoupen zástupkyní, jež ho zastupuje i v řízení o kasační stížnosti Krajský soud se zástupkyní běžně komunikoval, napadený rozsudek jí ani samotnému stěžovateli však nezaslal. Stěžovatel se s ním seznámil až při vyřizování jiné záležitosti u správního orgánu I. stupně. Upozornil rovněž, že jeho zástupkyně není uvedena ani v záhlaví napadeného rozhodnutí, což nasvědčuje tomu, že soud existenci právního zastoupení u stěžovatele opominul.

[10] Ani se závěry vyplývajícími z rozsudku krajského soudu se neztotožňuje. V první řadě popírá, že by vozidlo provozoval na území České republiky po dobu 15 měsíců, když je koupil až dne 3. 1. 2012. V té době již probíhalo řízení o schválení technické způsobilosti vozidla, které inicioval ještě před uzavřením kupní smlouvy původní majitel. Žádost byla rozhodnutím Magistrátu města Olomouc č. j. SMOL/011796/2012/0ARMV/TZEV/MI schválena až dne 19. 1. 2012, teprve poté mohlo dojít k registraci vozidla.

[11] Dále uvádí, že delikty provozovatelů motorových vozidel jsou ošetřeny speciální úpravou obsaženou v zákoně o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Například v § 83 odst. 1 písm. a) citovaného zákona je obsažena skutková podstata dopadající na jednání, jehož se stěžovatel měl dopustit. Uvedeného přestupku se dopustí ten, kdo v rozporu s § 6 odst. 1 a 2 zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích nepřihlásí k registraci silniční motorové vozidlo, které hodlá na území České republiky provozovat. Hrozí mu přitom pokuta do výše 50 000 Kč. Stěžovatel se domnívá, že pokud měl být postižen, pak spíše podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, nikoli podle zákona o silničním provozu.

[12] Dále nesouhlasí s právním názorem krajského soudu, že identifikací je třeba rozumět identifikaci řádnou registrační značkou, nikoli převozní značkou. Rozdíl mezi nimi spatřuje v dočasnosti té převozní. Upozorňuje, že mu není známa úprava platnosti registračních značek v Itálii. Jelikož registrační značky byly vydány v Itálii na základě italského právního předpisu a to osobě odlišné od stěžovatele, nelze po něm požadovat, aby věděl, že číslo uvedené na pravé straně registrační značky je datem, kterým je ukončena platnost této značky. Pro stěžovatele bylo podstatné, že registrační značka byla v souladu s technickým průkazem. Vzhledem ke skutečnosti, že registrační značka je uvedena v technickém průkazu vozidla, byl přesvědčen, že vozidlo i jeho vlastník je možné dohledat v databázi státního orgánu příslušného k jejich vydávání, stejně jako by to bylo možné, pokud by se přestupku dopustil na území České republiky cizí státní příslušník. Registrační značka, která byla motorovému vozidlu přidělena jiným státem Evropské unie a jejíž platnost uplynula, dle názoru stěžovatele nijak neztížila identifikaci vozidla oproti jiným vozidlům, která jsou v České republice provozována na registračních značkách s omezenou platností vydaných jiným státem Evropské unie, a jejichž platnost dosud trvá.

[13] Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[14] Žalovaný se s kasačními námitkami neztotožnil, konstatoval, že jsou totožné s námitkami uvedenými v žalobě, se kterými se krajský soud řádně a v plném rozsahu vypořádal. Proto považuje kasační stížnost za nedůvodnou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Na úvod je nutno vypořádat se s první kasační námitkou ohledně nedoručení napadeného rozsudku krajským soudem zástupkyni stěžovatele ani samotnému stěžovateli. Jelikož se stěžovatel dověděl o vydání napadeného rozsudku pouze náhodou až 17. 12. 2013, přičemž napadený rozsudek měl nabýt právní moci již dne 11. 11. 2013, měl sám pochyby o včasnosti podání kasační stížnosti. Upozornil však, že jestliže mu rozsudek krajského soudu byl doručen až 17. 12. 2013, podává kasační stížnost dne 23. 12. 2013 v zákonné lhůtě. Ze soudního spisu bylo ověřeno, že rozsudek krajského soudu byl zaslán žalovanému, kterému by doručen dne 31. 10. 2013 do datové schránky, a stěžovateli, kterému byla dne 11. 11. 2013 zanechána výzva k vyzvednutí písemnosti, jelikož nebyl na adrese uvedené na obálce zastížen. Stěžovatel však v kasační stížnosti uvedl, že v průběhu soudního řízení změnil adresu trvalého pobytu, tudíž pokud mu soud zasílal písemnost na původní adresu, nebyla mu tato doručena. Změnu adresy přitom řádně ohlásil na ohlašovně pobytu, která provedla změnu v centrálním registru obyvatel, soudu však změnu nenahlašoval, jelikož odpovědnost za přebírání písemností v řízení přenesl na svého zmocněnce – Mgr. Dagmar Beníkovou (dle řádné plné moci na č. 1. 6 soudního spisu, přičemž ze spisu nevyplývá, že by došlo k ukončení zastoupení). Té ale soud předmětný rozsudek nedoručil vůbec, jak vyplývá ze soudního spisu, přestože s ní v průběhu řízení komunikoval a vzal tedy její zmocnění stěžovatelem v potaz. Bez řádného doručení nemohlo dojít k nabytí právní moci rozhodnutí.

[17] Za účelem doručení rozsudku zástupkyni vrátil zdejší soud soudní spis krajskému soudu, který rozsudek řádně doručil zástupkyni stěžovatele a napadené rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 18. 3. 2014. Lhůta pro podání kasační stížnosti tedy uplynula dne 1. 4. 2014. K tomuto dni evidoval Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele, kterou tak považuje za včasnou. Řádným doručením rozsudku bylo pochybení krajského soudu napraveno a je možno o podané kasační stížnosti rozhodnout.

[18] Po zhojení vady v podmínkách řízení Nejvyšší správní soud ověřil, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné.

[19] Dle setrvalé judikatury Ústavního soudu je jedním z principů představujících součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit, ve správním soudnictví s odkazem na § 54 odst. 2 s. ř. s. (k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu či nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II ÚS 686/02). Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí nedává dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

[20] Z uvedené ustálené judikatury Ústavního soudu vyšel při svém rozhodování i Nejvyšší správní soud, a to například v rozhodnutích ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 As 27/2004 – 74 nebo ze dne 25. 11. 2004, č. j. 7 Afs 3/2003 – 93 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz). Rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44 pak k uvedené judikatuře shrnuje: „*Této judikatuře je společné, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech, resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá.*“

[21] Zdejší soud ze soudního spisu ověřil, že stěžovatel podal žalobu, v níž jsou jasně definované žalobní námitky podpořené právní argumentací. V žalobě konstatoval, že spornou otázkou je to, zda užití cizozemské registrační značky s omezenou platností, která marně uplynula, je nutné považovat za jízdu bez registrační značky ve smyslu ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o silničním provozu. Namítá, že již z jazykového výkladu citovaného ustanovení lze dovodit, že přestupku se dopustí pouze ten, kdo řídí motorové vozidlo bez registrační značky nebo se značkou, která nebyla vozidlu přidělena. Taková situace však nenastala. Z důvodové zprávy k zákonu č. 215/2007 pak vyplývá, že účelem zavedení přestupku v tomto znění je zajištění možnosti identifikace vozidel. Má za to, že možnost identifikace byla zachována. K tomu rozvádí poměrně rozsáhlou argumentaci ohledně identifikace cizozemských vozidel, ať již mají registrační značku s omezenou nebo neomezenou platností. Upozorňuje, že jednání, kterého se měl dopustit, je dostatečně postihnuto příslušnou skutkovou podstatou přestupku stanovenou zákonem o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a je tedy zřejmá vůle zákonodárce postihnout takové jednání speciální úpravou.

[22] Krajský soud k žalobním námitkám stěžovatele uvedl pouze následující: „*Výklad, který nabízí k řešení věci žalobce, nemá oporu v platném právu ani k němu nelze dospět žádnou z výkladových metod. Úmyslem zákonodárce bylo zavedením skutkové podstaty přestupku, jehož se žalobce dopustil, sankcionovat ty řidiče, kteří (jak uvádí citací z důvodové zprávy sám žalobce) ve snaze vyhnout se postihu za spáchaný přestupek (nejčastěji překročení maximální povolené rychlosti) znemožňují nebo podstatně ztěžují identifikaci svého vozidla v silničním provozu (podle důvodové zprávy k zákonu č. 215/207 Sb., sněmovní tisk č. 174/0, dostupném na www.psp.cz). Identifikací je podle zdejšího soudu třeba rozumět identifikaci řádnou registrační značkou, nikoli převozní značkou.*“ Takové vypořádání se s žalobními námitkami, tak jak je argumentačně podložil stěžovatel, je vzhledem k výše citované judikatuře Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu nepřijatelné. Krajský soud v podstatě konstatoval, že argumentace stěžovatele je chybná, nevysvětlil však, z jakých důvodů dospěl k tomuto názoru, a neuvedl žádnou argumentaci k vyvrácení mylného stanoviska stěžovatele.

[23] Z odůvodnění napadeného rozhodnutí krajského soudu musí být zřejmé, proč soud nepovažoval argumentaci stěžovatele za důvodnou a proč považuje žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené (k tomu srov. výše zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44). Jelikož napadený rozsudek takové odůvodnění neobsahuje, shledává ho Nejvyšší správní soud nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

[24] Další závěry plynoucí z napadeného rozsudku, že vozidlo bylo na území České republiky provozováno 15 měsíců, že řidič by měl znát své povinnosti a zachovat potřebnou míru

opatrnosti, a že správní orgány rozhodovaly v mezích správního uvážení, jsou dle Nejvyššího správního soudu pro věc, alespoň v tuto chvíli, zcela irelevantní.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud konstatuje, že jestliže v řízení před krajským soudem uplatnil stěžovatel námitky, s nimiž se krajský soud v odůvodnění rozsudku nevypořádal je nutno napadený rozsudek považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[26] Dalšími stížními námitkami se Nejvyšší správní soud nezabýval a ani zabývat nemohl, neboť k tomu by bylo možno přistoupit až poté, kdy by výsledkem řízení před krajským soudem bylo jeho přezkoumatelné rozhodnutí. Zdejší soud by tím nepřipustně předjímal závěry, které má v souvislosti se shora popsanou problematikou učinit krajský soud.

[27] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[28] V dalším řízení bude krajský soud postupovat při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu ve shora naznačeném směru (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), bude tedy třeba, aby se vypořádal v odůvodnění napadeného rozsudku se všemi námitkami, které uplatnil stěžovatel v řízení u krajského soudu ve vztahu k tomuto rozhodnutí. V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. června 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu